Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0160

Izvrševanje akta o digitalnih trgih

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 30. aprila 2026 o izvrševanju akta o digitalnih trgih (2026/2596(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2022 o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju in spremembi direktiv (EU) 2019/1937 in (EU) 2020/1828 (akt o digitalnih trgih)[1], zlasti člena 53 Uredbe,

– ob upoštevanju vprašanja Komisiji o izvrševanju akta o digitalnih trgih (O-000016/2026 – B10-0010/2026),

– ob upoštevanju sklepov Komisije z dne 6. septembra 2023, sprejetih na podlagi člena 3 Uredbe (EU) 2022/1925, s katerimi so bile družbe Alphabet[2], Amazon[3], Apple[4], ByteDance[5], Meta[6] in Microsoft[7] imenovane za vratarje v zvezi z več jedrnimi platformnimi storitvami,

– ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 29. aprila 2024[8], sprejetega na podlagi člena 3 Uredbe (EU) 2022/1925, o določitvi operacijskega sistema iPadOS podjetja Apple kot jedrne platformne storitve,

---

1 UL L 265, 12.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj.
2 UL C, C/2023/549, 27.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/549/oj.
3 UL C, C/2023/905, 15.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/905/oj.
4 UL C, C/2025/4646, 14.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4646/oj.
5 UL C, C/2023/552, 27.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/552/oj.
6 UL C, C/2023/1092, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1092/oj.
7 UL C, C/2023/551, 27.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/551/oj.
8 UL C, C/2024/4374, 4.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4374/oj.

– ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 13. maja 2024[9], sprejetega na podlagi člena 3 Uredbe (EU) 2022/1925, o imenovanju družbe Booking.com za vratarja v zvezi z njenimi spletnimi posredniškimi storitvami,

– ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 23. aprila 2025[10], sprejetega na podlagi člena 29(1), točka (a), člena 30(1), točka (a), in člena 31(1), točka (h), Uredbe (EU) 2022/1925, o preklicu določitve storitve Facebook Marketplace družbe Meta kot jedrne platformne storitve,

– ob upoštevanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2023/814 z dne 14. aprila 2023 o podrobnih ureditvah za izvajanje nekaterih postopkov Komisije na podlagi Uredbe (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta[11],

– ob upoštevanju členov 142(5) in 136(2) Poslovnika,

A. ker se z aktom o digitalnih trgih oblikuje harmoniziran predhodni regulativni okvir za vzpostavitev pravičnih, odprtih in tekmovalnih digitalnih trgov po vsej EU, preprečevanje nepoštenih praks vratarjev, zaščito celovitosti in pravilnega delovanja enotnega trga, zagotavljanje učinkovite in nediskriminatorne uporabe obveznosti za vse imenovane vratarje, odpravo ovir za vstop ter spodbujanje čezmejnih digitalnih storitev, inovacij, izbire potrošnikov in lojalne konkurence po vsej EU;

B. ker naj bi akt o digitalnih trgih prinesel dejanske koristi za digitalne trge in zagotovil, da bodo lahko poslovni in končni uporabniki učinkovito uveljavljali svoje pravice na podlagi uredbe in da prakse vratarjev ne bodo več ustvarjale strukturnih ovir za vstop ali sposobnost za rast ali inovacije na enotnem trgu, ter preprečil vezanost na ponudnika, ki potrošnike odvrača od prehoda na drugo storitev;

C. ker Parlament izvaja demokratični nadzor nad izvajanjem in izvrševanjem akta o digitalnih trgih, zlasti prek Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO);

D. ker se pri zgodnjem izvajanju akta o digitalnih trgih potrjuje, da je pomemben kot ključen instrument za izboljšanje odprtosti in pravičnosti trga, konkurence in izbire uporabnikov v EU, ter kaže, da morajo vsa podjetja, ki poslujejo v EU, ne glede na velikost ali izvor, v celoti spoštovati in izpolnjevati pravo EU;

---

9 UL C, C/2024/4360, 4.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4360/oj.

10 UL C, C/2025/3466, 27.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3466/oj.

11 UL L 102, 17.4.2023, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/814/oj.

E. ker je izvajanje akta o digitalnih trgih še vedno v zgodnji fazi, pri čemer se pojavljajo izzivi v zvezi s pravočasnim in učinkovitim izvrševanjem, zmogljivostmi za spremljanje in učinkovitostjo nekaterih rešitev za zagotavljanje skladnosti v praksi, zlasti glede na kompleksnost osnovnih tehnologij, zasnovo uporabniškega vmesnika in arhitekturo izbire;

F. ker se manjša podjetja, vključno z zagonskimi podjetji in inovativnimi podjetji v razširitveni fazi, še naprej spopadajo z ovirami in nepoštenimi preprekami na digitalnih trgih, na primer z diskriminatornimi praksami in omejitvami, ki jih nalagajo vratarji, kar lahko ovira inovacije, omejuje konkurenco in zmanjšuje priložnosti za rast, posledično pa omeji izbiro potrošnikov;

G. ker lahko asimetrija informacij med vratarji in regulatorji ter omejena preglednost v zvezi z ukrepi za zagotavljanje skladnosti ogrozita učinkovit nadzor, odgovornost in zaupanje v izvrševanje akta o digitalnih trgih;

H. ker so interoperabilnost, dostop do podatkov, prenosljivost podatkov in preprečevanje dajanja prednosti lastnim izdelkom in storitvam osrednji elementi akta o digitalnih trgih, zato jih je treba stalno in dosledno izvrševati, tudi kadar škoda za konkurenco nastane zaradi privzetih nastavitev, tehnične integracije ali ekosistemskih učinkov;

I. ker je več obveznosti na podlagi akta o digitalnih trgih odvisnih od aktivnih odločitev uporabnikov, med drugim zavrnitev privolitve, odstranitev predhodno nameščenih aplikacij, sprememba privzetih nastavitev in prenos podatkov, zaradi česar sta ozaveščenost uporabnikov in zasnova vmesnika osrednjega pomena za učinkovitost uredbe;

J. ker so bili od začetka veljavnosti akta o digitalnih trgih opaženi oprijemljivi rezultati pri ustvarjanju pravičnih, odprtih in konkurenčnih digitalnih trgov, saj imajo potrošniki pri izbiri privzetih brskalnikov in aplikacij, tudi med nastavitvijo naprave in prek sistemskih nastavitev, zdaj na voljo izboljšane in bolj nevtralne zaslone ter lahko storitve tretjih oseb določijo kot privzete v kategorijah, ki so bile prej omejene na predhodno nameščene storitve;

K. ker se z okrepljenimi zahtevami glede interoperabilnosti povečuje tudi izbira za potrošnike, saj omogočajo delovanje širšega nabora povezanih in nosljivih naprav in storitev z jedrnimi platformnimi storitvami, kar zmanjšuje odvisnost od predhodno nameščenih ekosistemov ter prispeva k večji tekmovalnosti in tudi avtonomiji potrošnikov;

L. ker bi bilo treba uspešnost akta o digitalnih trgih ocenjevati ne le na podlagi formalne skladnosti, temveč tudi na podlagi tega, ali se njegovi cilji dosegajo v praksi in ali jih končni uporabniki, poslovni uporabniki in širša javnost dojemajo kot legitimne;

M. ker akt o digitalnih trgih določa širok nabor orodij za izvrševanje, ki zajema regulativni dialog, preiskave trga in postopke za ugotavljanje neskladnosti, da bi se odkrile in obravnavale kršitve ter naložile globe zanje; ker so učinkovite in sorazmerne globe bistvene za odvračanje in zaščito učinkovitosti akta o digitalnih trgih; ker s tehnološkim razvojem, vključno s funkcijami, ki temeljijo na umetni inteligenci, in storitvami v oblaku, nastajajo novi izzivi za tekmovalnost in pravičnost, ki jih je treba reševati s pravočasno, enotno in dosledno uporabo določb akta o digitalnih trgih;

N. ker hiter razvoj sistemov generativne umetne inteligence in virtualnih pomočnikov, ki temeljijo na umetni inteligenci, znatno spreminja konkurenčno dinamiko, tržne strukture, vrednostne verige in dostop uporabnikov do digitalnih storitev po vsej EU, kar bi lahko vplivalo na tekmovalnost in pravičnost na digitalnih trgih;

O. ker akt o digitalnih trgih vsebuje več določb, ki so pomembne, da vratarji ne bi omejevali sposobnosti novih razvijalcev umetne inteligence za konkuriranje in inovacije, kot so obveznosti o poštenem in nediskriminatornem razvrščanju, preglednosti oglaševalskih storitev in dostopu do podatkov;

P. ker storitve računalništva v oblaku v nekaterih primerih vse bolj postajajo kritična plast digitalnih ekosistemov, tudi za razvoj, uvajanje in razširjanje aplikacij umetne inteligence; ker lahko visoke ravni koncentracije, stroški zamenjave, omejitve interoperabilnosti in tveganja odvisnosti v nekaterih segmentih trga storitev v oblaku vzbudijo pomisleke, podobne tistim, ki se obravnavajo v aktu o digitalnih trgih; ker se je novembra 2025 začela preiskava, da bi ocenili, ali bi bilo treba Amazon in Microsoft imenovati za vratarja za njune storitve računalništva v oblaku (Amazon Web Services in Microsoft Azure), in ker se je začela še ena preiskava, da bi ocenili, ali so sedanje obveznosti na podlagi akta o digitalnih trgih učinkovite pri obravnavanju praks, ki omejujejo konkurenčnost, ali nepoštenih praks v sektorju računalništva v oblaku; ker doslej na podlagi uredbe ni bil za vratarja imenovan še noben ponudnik storitev računalništva v oblaku;

Q. ker lahko dostop do obsežne računalniške zmogljivosti, naprednih modelov umetne inteligence ter podatkovne infrastrukture in infrastrukture v oblaku ustvari nove strukturne odvisnosti in ekosistemske učinke vezanosti, ki bi lahko omejili tekmovalnost, če ne bodo ustrezno urejeni v regulativnem okviru EU;

R. ker so ustrezne institucionalne zmogljivosti, tehnično strokovno znanje in viri znotraj Komisije nujni za učinkovito, neodvisno in pravočasno izvrševanje akta o digitalnih trgih ter za ohranitev njegove verodostojnosti in odvračilnega učinka;

S. ker mora Komisija v skladu z aktom o digitalnih trgih redno pregledovati uredbo, kar bo priložnost, da oceni učinkovitost

izvrševanja in njenih koristi za potrošnike, opredeli izzive pri izvajanju in poskrbi, da bo akt o digitalnih trgih še naprej ustrezal svojemu namenu, pri čemer je treba upoštevati tehnološki in tržni razvoj ter razvijajoče se oblike ekosistemov, ki temeljijo na umetni inteligenci;

1. ponovno poudarja, da sta učinkovito, pravočasno in dosledno izvrševanje akta o digitalnih trgih ter politična podpora Komisije bistvena za zaščito delovanja enotnega trga ter za oprijemljive koristi za potrošnike, poslovne uporabnike in inovatorje po vsej EU;

2. izraža zaskrbljenost zaradi političnega pritiska tretjih držav, ki pozivajo EU, naj ponovno razmisli o aktu o digitalnih trgih ali ga oslabi, ter poudarja, da takšno zunanje vmešavanje ne sme ogroziti suverenosti in avtonomije EU pri opredeljevanju in izvrševanju lastnih pravil; poudarja, da obveznosti iz akta veljajo enako za vse imenovane vratarje, ki opravljajo storitve v EU, ne glede na njihov kraj sedeža ali državljanstvo;

3. poziva Komisijo, naj v celoti in proaktivno uporablja vse izvršilne instrumente iz akta o digitalnih trgih, preiskave trga, vključno s postopki glede neizpolnjevanja obveznosti, inšpekcijske preglede, začasne ukrepe, globe in periodične denarne kazni, da bi preprečevala izogibanje in zagotavljala dejansko izpolnjevanje obveznosti;

4. poudarja, da Komisija sicer ohranja izključno pristojnost za izvrševanje akta o digitalnih trgih, vendar je za učinkovito, pravočasno in dosledno uporabo uredbe po vsej EU potrebno strukturirano in tesno sodelovanje z nacionalnimi organi za varstvo konkurence in drugimi ustreznimi nacionalnimi javnimi organi; poudarja, da imajo ti organi v okviru, vzpostavljenem z aktom, bistveno podporno vlogo, tudi s pomočjo pri preiskavah in inšpekcijskih pregledih, prispevanjem k spremljanju trga in lajšanjem izmenjave informacij, s čimer se krepi učinkovito in enotno izvrševanje akta ter varujejo pravični in tekmovalni digitalni trgi po vsej EU;

5. poudarja, da je zagotavljanje odprtosti trgov, tudi z učinkovito uporabo akta o digitalnih trgih, bistven element uspešnosti strategije za uporabo umetne inteligence, katere cilj je spodbuditi uvajanje umetne inteligence in inovacije po vsej Evropi, saj je učinkovita tekmovalnost na digitalnih trgih osnovni pogoj za odprt in pravičen evropski ekosistem umetne inteligence;

6. poziva Komisijo, naj brez nepotrebnega odlašanja zaključi postopke glede neizpolnjevanja obveznosti in poskrbi za pravočasno izvrševanje v skladu z aktom o digitalnih trgih, zlasti s spoštovanjem zavezujočih in okvirnih rokov, ter Parlament ustrezno obvešča o napredku pri izvrševanju; poudarja, da je potrebna večja preglednost postopkovnih korakov in rokov, da bi lahko Parlament, zlasti delovna

skupina za akt o digitalnih trgih pri Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov, izvajal svoja nadzorna pooblastila; poziva Komisijo, naj proaktivno in redno obvešča Parlament o stanju izvrševanja akta o digitalnih trgih, vključno z razvojem regulativnega dialoga, dejavnostmi in programom skupine na visoki ravni, ustreznimi študijami, ki jih je naročila Komisija, in vsemi drugimi informacijami, ki jih Parlament potrebuje za izvajanje svoje nadzorne funkcije;

7. poziva Komisijo, naj skupino na visoki ravni v celoti izkoristi; poudarja, da je glede na veliko število novih pravil in regulatorjev, dejavnih na digitalnih trgih, pomembno učinkovito usklajevanje med regulativnimi organi;

8. poudarja, da je treba skladnost z aktom o digitalnih trgih ocenjevati na podlagi njegovih praktičnih in dejanskih učinkov na odprtost trgov, konkurenco, inovacije in izbiro uporabnikov, s čimer se zagotavljajo pravna varnost, predvidljivost in enaka obravnava;

9. poziva Komisijo, naj ukrepa proti asimetričnosti informacij z izboljšanjem mehanizmov, ki poslovnim in končnim uporabnikom omogočajo učinkovito uveljavljanje pravic iz akta o digitalnih trgih, vključno s pravicami, povezanimi z izbiro, dostopom do podatkov, interoperabilnostjo, nediskriminacijo in prepovedjo povračilnih ukrepov, in sicer z dostopnimi in varnimi kanali za prijavljanje in pritožbe, zaščito pred povračilnimi ukrepi ter boljšo ozaveščenostjo o pravicah in pravnih sredstvih na podlagi akta, saj priznava, da je učinkovitost akta odvisna od opolnomočenih končnih uporabnikov;

10. poziva Komisijo, naj da prednost doslednemu izvrševanju obveznosti v zvezi z interoperabilnostjo, dostopom do podatkov, prenosljivostjo podatkov ter preprečevanjem usmerjanja in dajanja prednosti lastnim izdelkom in storitvam, tudi kadar škoda za konkurenco nastane zaradi privzetih nastavitev, tehnične integracije ali zasnove ekosistemov platform; poziva Komisijo, naj pri določanju prednostnih nalog izvrševanja ustrezno upošteva relevantno dogajanje na trgih in interakcijo med veljavnimi instrumenti EU, vključno z aktom o podatkih[12]; ugotavlja, da lahko v nekaterih primerih na učinkovito izvajanje in izvrševanje akta o digitalnih trgih vplivajo interakcije vratarjev s konkurenti in poslovnimi partnerji, zlasti v primerih, ko so bili izraženi pomisleki glede poštenosti poslovnih praks;

11. poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za omogočanje interoperabilnosti storitev sporočanja z manjšimi aplikacijami tretjih strani za pošiljanje sporočil na zahtevo, da bi si uporabniki lahko izmenjevali besedila, datoteke in govorne/video klice med različnimi

---

12 Uredba (EU) 2023/2854 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o harmoniziranih pravilih za pravičen dostop do podatkov in njihovo uporabo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive (EU) 2020/1828 (akt o podatkih) (UL L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

platformami, hkrati pa ohranili šifriranje med koncema;

12. izraža globoko zaskrbljenost zaradi vztrajnih Googlovih praks dajanja prednosti lastnim izdelkom in storitvam pri storitvah, povezanih z iskanjem, nakupovanjem, potovanji in videoposnetki, ki še naprej izkrivljajo konkurenco in omejujejo izbiro potrošnikov; ugotavlja, da so oglasi za proizvode s seznama še vedno na vidnem mestu na vrhu rezultatov iskanja, s čimer se ohranja vzorec prevladujočega položaja in pomanjkljive preglednosti, ki je v nasprotju z namenom akta o digitalnih trgih; opozarja, da predhodne ugotovitve v skladu s členom 6(5) akta kažejo, da Google uporablja vizualne prednosti in razvrščanje za privilegiranje lastnih storitev, kot so Google Shopping, Leti in Hoteli, s čimer omejuje pravičen dostop konkurentov in povečuje svojo tržno moč; opozarja, da se je v nedavnih postopkih pred nacionalnimi sodišči potrdilo, da so Googlove prakse dajanja prednosti lastnim izdelkom in storitvam pri storitvah iskanja škodovale konkurenčnim platformam za primerjavo, kot je razvidno iz sodbe v zadevi Idealo proti Googlu pred deželnim sodiščem v Berlinu iz leta 2025; poudarja, da so lahko vratarji zaradi poskusov, da bi ohranili ali podaljšali neskladnost z aktom o digitalnih trgih, posledično izpostavljeni znatni finančni odgovornosti z nadaljnjimi odškodninskimi tožbami;

13. poudarja, da Googlova vključitev umetne inteligence v njegove postopke iskanja in odkrivanja podjetju omogoča, da vse bolj nadzoruje celotno potrošniško pot – od iskanja in priporočil do nameravanega nakupa –, zaradi česar so konkurenčne storitve še bolj marginalizirane, zmožnost potrošnikov za sprejemanje neodvisnih odločitev pa je zmanjšana; poudarja, da bi lahko zaradi te dinamike neodvisni trgovci postali zgolj Googlovi kanali za izpolnjevanje naročil, kar spominja na prejšnje poskuse prevlade nad trgovino, ki so bili preprečeni, in da bi se lahko brez jasnih zaščitnih ukrepov na podlagi akta o digitalnih trgih te prakse še utrdile;

14. je seznanjen s pojavom alternativnih tržnic aplikacij v operacijskem sistemu iOS na enotnem trgu, vendar izraža zaskrbljenost, da sta njihovo uspešno delovanje v praksi in možnost širitve še vedno omejena zaradi zasnove uporabniških poti ter omejevalnih gospodarskih in pogodbenih pogojev; poudarja, da vratarji spreminjajo strukture svojih pristojbin tako, da so razvijalci v slabšem položaju kot pred aktom o digitalnih trgih; poziva Komisijo, naj oceni, ali so pogoji podjetja Apple za dostop pošteni in nediskriminatorni, kot zahteva člen 6(12) akta;

15. ugotavlja, da se nekateri vratarji, kot je na primer nedavno napovedal Google, sklicujejo na varnostne in kibernetske utemeljitve, da bi razvijalcem aplikacij naložili zahteve glede registracije in identifikacije, s čimer omejujejo dejanski dostop do alternativnih distribucijskih kanalov aplikacij na način, ki bi lahko bil v nasprotju s členom 6(4) akta o digitalnih trgih; zato poziva Komisijo, naj preuči, ali so uporabljeni varnostni ukrepi nujno potrebni in sorazmerni, ter

zagotovi, da se ne bodo uporabljali kot izgovor za izogibanje cilju akta o digitalnih trgih, da se omogoči dejanski dostop tretjih strani do programske opreme, zagotovijo pravični, razumni in nediskriminatorni pogoji dostopa, hkrati pa ohrani možnost razvijalcev, da uporabnike usmerijo k alternativnim distribucijskim kanalom;

16. opozarja, da bi morali imeti poslovni uporabniki v skladu s členom 5(4) akta o digitalnih trgih možnost, da končne uporabnike brezplačno obveščajo o alternativnih ponudbah ter jih usmerjajo k tem ponudbam in sklepajo pogodbe; ugotavlja, da je v uvodni izjavi 40 akta priznana možnost plačila za omogočanje začetne pridobitve končnega uporabnika, hkrati pa poudarja, da mora biti vsako tako plačilo strogo omejeno na začetno pridobitev, sorazmerno in ustrezno ter ne sme ogroziti usmerjanja v praksi; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se preoblikovani pogoji podjetja Apple strogo ocenijo glede na zahtevo akta v zvezi z vsemi pristojbinami, povezanimi z usmerjanjem, ter da se vsi poskusi izogibanja skrbno pregledajo in po potrebi sankcionirajo, ne da bi čakali na izid tekočega sodnega postopka ZDA v zadevi Epic Games proti Apple; poudarja, da bi bilo treba pravo EU izvrševati neodvisno od pravdnih postopkov v tretjih državah;

17. izraža zaskrbljenost zaradi platforme TikTok, ki jo upravlja podjetje ByteDance, in zaslonov za privolitev, ki se uporabljajo na njegovi platformi in za pridobitev privolitve uporabnika močno temeljijo na vedenjskih tehnikah; ugotavlja, da lahko take prakse ogrozijo načeli informirane in prostovoljne privolitve ter bi lahko pomenile kršitev člena 5(2) akta o digitalnih trgih; poudarja, da morajo biti mehanizmi privolitve pregledni, uporabniku prijazni in resnično prostovoljni, brez manipulativne zasnove ali psihološkega pritiska; poziva Komisijo, naj pozorno spremlja prakse privolitve na platformi TikTok in zagotovi, da se morebitni neskladni mehanizmi nemudoma popravijo, s tem pa se ohranijo avtonomija uporabnikov in digitalne pravice;

18. ugotavlja, kako pomembno je, da Microsoft učinkovito izpolnjuje obveznosti iz člena 6(3) akta o digitalnih trgih, zlasti kar zadeva obveznost, da končnim uporabnikom dovoli in tehnično omogoči enostavno spreminjanje privzetih nastavitev v operacijskem sistemu Windows za osebne računalnike in dostop do konkurenčnih storitev brez nepotrebnih ovir; ugotavlja, da bi lahko vključitev Binga kot privzetega ponudnika rezultatov spletnega iskanja v opravilno vrstico Windows in zahtevnost zamenjave uporabnike neupravičeno usmerjali k Microsoftovim lastnim storitvam in omejevali njihovo dejansko izbiro; želi spomniti, da je Microsoft Komisiji sicer predložil ukrepe za izpolnjevanje obveznosti, vendar izraža zaskrbljenost zaradi njihovih praktičnih učinkov, vključno z morebitnimi ovirami za učinkovito interoperabilnost v ekosistemu sistema Windows; opozarja, da bi morala Komisija te ukrepe še naprej natančno ocenjevati, da bi uporabnikom omogočila dejansko izbiro ter

poskrbela za pravično in tekmovalno okolje za tretje ponudnike v praksi, zlasti kadar lahko omejeno ali počasno omogočanje vmesnikov za aplikacijsko programiranje za storitve, ki jih ne ponuja Microsoft, tretjim razvijalcem prepreči, da bi končnim uporabnikom zagotovili primerljivo enakovredno izkušnjo;

19. je zaskrbljen zaradi poročil različnih deležnikov v sektorju potovanj o vztrajno visokih provizijah in tem, da družba Booking.com še naprej uporablja prakse, ki se zdijo enakovredne prepovedanim paritetnim klavzulam, vključno s programi uspešnosti za hotele, ki temeljijo na nepreglednih merilih, in nenehnimi težavami z zavrnitvijo sodelovanja v sponzoriranih plačilnih sistemih družbe Booking.com; opozarja, da so nacionalni organi za varstvo konkurence, vključno s tistimi v Franciji in Španiji, družbo Booking.com sankcionirali v zvezi s paritetnimi klavzulami; poziva Komisijo, naj oceni raven tekmovalnosti v spletnem sektorju potovanj od imenovanja družbe Booking.com za vratarja in v skladu s tem sprejme odločne ukrepe;

20. je seznanjen, da je družba Meta po globi, ki jo je Komisija naložila aprila 2025, uvedla novo, tretjo možnost „plačaj ali privoli“ za omejevanje personaliziranega oglaševanja, ki se je začela izvajati julija 2025; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo družba Meta zdaj uporabnikom dejansko ponujala nevtralno izbiro, da bo dostop tretjih strani do njenih storitev pravičen in neoviran ter da bo vsako izogibanje zahtevam akta o digitalnih trgih strogo nadzorovano in po potrebi sankcionirano;

21. izraža zaskrbljenost zaradi praks na povezanih televizorjih, ki posnemajo nekonkurenčne prakse, ki jih je Android pred tem izvajal na pametnih telefonih; poudarja, da dostopa do avdiovizualnih medijskih storitev na povezanih televizorjih ne sme nadzorovati majhno število velikih tehnoloških podjetij ter da je odprt, pravičen in tekmovalen trg bistven za pluralistično in raznoliko medijsko okolje; v zvezi z operacijskimi sistemi za povezane televizorje poudarja, da njihovi glavni ponudniki nadzorujejo dostop do večstranskih trgov za gledalce, oglaševanje in podatke; ugotavlja, da se lahko podoben nadzor vratarjev nad točkami dostopa uporabnikov pojavi v drugih povezanih okoljih, v katerih operacijski sistemi ali virtualni pomočniki posredujejo pri dostopu do storitev, vključno z informacijsko-razvedrilnimi sistemi v vozilih; poziva Komisijo, naj skrbno spremlja ta segment trga in po potrebi sprejme ustrezne ukrepe;

22. poudarja, da imajo končni uporabniki pomembno vlogo pri doseganju ciljev akta o digitalnih trgih ter da je pomembno zagotoviti, da so uporabniški vmesniki, mehanizmi privolitve in arhitekture izbire nevtralni, enostavni za uporabo, razumljivi in nemanipulativni, da lahko uporabniki učinkovito in brez nepotrebnih ovir uveljavljajo svoje pravice;

23. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo uporaba akta o digitalnih trgih v

zvezi s tehnološkim razvojem dosledna in usmerjena v prihodnost, in sicer naj pravočasno obravnava storitve, ki temeljijo na umetni inteligenci, in infrastrukturo v oblaku, da bi preprečili nove oblike praks, ki povzročajo vezanost, izključevanje in omejevanje dostopa, na primer kadar vratarji izkoriščajo nadzor nad podatki, računalniškimi viri ali integriranimi storitvami v škodo novih razvijalcev umetne inteligence in inovativnih udeležencev na trgu;

24. poziva Komisijo, naj poskrbi za dopolnjevanje, skladnost in pravno varnost med aktom o digitalnih trgih, aktom o podatkih in aktom o umetni inteligenci[13], tudi z usklajenimi smernicami in izvajanjem;

25. pozdravlja prve sklepe Komisije o neizpolnjevanju obveznosti v okviru akta o digitalnih trgih, saj so pomemben korak k učinkovitemu izvrševanju, vendar obžaluje, da imajo ti sklepi še vedno omejen obseg ter še ne obravnavajo celotnega nabora problematičnih praks vratarjev, ki so jih opredelili poslovni uporabniki in drugi deležniki; obžaluje tudi, da so naložene globe razmeroma nizke v primerjavi z obsegom kršitev in gospodarsko močjo imenovanih vratarjev, kar bi lahko pomenilo, da odvračilni učinek ni dovolj velik, ter ni skladno z ambicioznostjo uredbe; poudarja, da bi moral okvir izvrševanja kot celota zagotoviti, da bi pričakovani stroški neizpolnjevanja obveznosti, vključno z globami in periodičnimi denarnimi kaznimi, že od samega začetka sistematično presegali stroške izpolnjevanja obveznosti, da bi preprečili strateško zavlačevanje ter da bi dejansko obstajal odvračilni učinek;

26. poziva Komisijo, naj glede na vse večji strateški pomen storitev računalništva v oblaku ter njihovo vlogo v digitalnih ekosistemih in ekosistemih umetne inteligence natančno oceni, ali ponudniki teh storitev izpolnjujejo merila za imenovanje za vratarje v skladu z aktom o digitalnih trgih, tudi s preiskavami trga; poziva jo, naj pri izvajanju preiskav trga ter ocenjevanju možnih imenovanj v računalništvu v oblaku dosledno, pregledno in na podlagi dokazov uporablja merila iz akta pri vseh ponudnikih, kadar to upravičujejo tržni kazalniki, da bi preprečili izkrivljanje konkurence ter ohranili inovacije; pozdravlja njene nedavne preiskave trga, usmerjene v ponudnike storitev v oblaku, kot sta Amazon Web Services in Microsoft Azure;

27. poudarja, da iskalna in pomočniška orodja, ki temeljijo na umetni inteligenci, kadar se ponujajo kot imenovane jedrne platformne storitve ali v okviru njih, kot so pregledi, generirani z umetno inteligenco (Google), Gemini (Google), Siri (Apple), WhatsApp AI

---

13 Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

(Meta), Rufus (Amazon) ali Copilot (Microsoft), vse bolj postajajo nove vstopne točke do informacij, trgovine in digitalnih storitev; poziva Komisijo, naj pravočasno preuči, ali in kako vratarji te funkcije uporabljajo na načine, ki bi lahko ogrozili tekmovalnost in pravičnost, tudi s privzetimi nastavitvami, predizborom ali diskriminatorno predstavitvijo ali izbiro rezultatov;

28. poudarja, da lahko nekateri vratarji z integriranimi digitalnimi ekosistemi, sestavljenimi iz več jedrnih platformnih storitev in povezanih storitev, pridobijo strukturno konkurenčno prednost pri razvoju, usposabljanju in uvajanju sistemov umetne inteligence, zlasti kadar je mogoče dostop do obsežnih podatkovnih tokov, ki vključujejo več storitev, uporabniških vmesnikov, distribucijskih kanalov ali dopolnilnih storitev izkoristiti v celotnih ekosistemih; zato poudarja, da je treba dosledno izvrševati člen 6(10) akta o digitalnih trgih, da bi poslovnim uporabnikom zagotovili učinkovite pravice dostopa do podatkov in preprečili izkoriščanje podatkovnih prednosti celotnih ekosistemov na načine, ki ogrožajo tekmovalnost in pravičnost, tudi kadar so funkcije umetne inteligence vključene v jedrne platformne storitve ali lahko postanejo nove vstopne točke do informacij, trgovine in digitalnih storitev;

29. poziva Komisijo, naj priskrbi zadostne človeške vire in finančna sredstva za izvrševanje akta o digitalnih trgih v skladu s področjem uporabe, kompleksnostjo in strateškim pomenom uredbe, ter poziva k znatnemu povečanju števila zaposlenih;

30. pričakuje, da bo prihodnji pregled akta o digitalnih trgih pregleden in bo trdno temeljil na izkušnjah z izvrševanjem in dokazih iz njegove uporabe, vključno z oceno dejanskih rezultatov za uporabnike in trge, pa tudi praktičnega učinka izvajanja na potrošnike, zlasti v zvezi z dostopom do inovacij, uporabnostjo, zasebnostjo in varnostjo, ob ustreznem upoštevanju tehnološkega razvoja in potrebe po zagotovitvi, da bo okvir še naprej primeren za prihodnost; poziva Komisijo, naj v postopku pregleda zlasti upošteva povratne informacije malih in srednjih podjetij;

31. poudarja, da bi moral biti pregled osredotočen na povečanje učinkovitosti in izvršljivosti obstoječega okvira, hkrati pa bi bilo treba upoštevati izzive, ki jih prinašajo hitro razvijajoče se tehnologije in ekosistemi, in sicer tako, da se v celoti izkoristijo pooblastila, ki so na voljo v sedanjem okviru, po potrebi tudi s pojasnili in smernicami, izogniti pa se bi bilo treba ponovnemu ukvarjanju z glavnimi cilji, področjem uporabe ali strukturo akta o digitalnih trgih, razen če bo to jasno utemeljeno z dokazanimi vrzelmi pri izvrševanju ali pomembnim dogajanjem na trgih;

32. poudarja, da je za učinkovito izvrševanje akta o digitalnih trgih potrebna dopolnilna uporaba splošne politike konkurence ter vseh drugih instrumentov EU za trgovinsko zaščito in nadzor trga, saj lahko sistemska tveganja za pravičnost in gospodarsko varnost

izhajajo tudi iz transakcij zunaj področja uporabe akta o digitalnih trgih; v zvezi s tem je seznanjen s pomisleki glede prevzema podjetja Ceconomy AG s strani podjetja JD.com, s katerim bi se nadzor nad velikim evropskim maloprodajnim in distribucijskim omrežjem prenesel na subjekt zunaj EU, kar bi povečalo tveganje, da bi tretja država dostopala do občutljivih podatkov o potrošnikih, in povzročilo morebitna izkrivljanja, povezana z državno finančno podporo; poziva Komisijo, naj dosledno uporablja uredbo o tujih subvencijah[14] in preuči vse tuje subvencije, na katerih temeljijo ta in prihodnje transakcije; poziva Komisijo, naj oceni tveganja za podatke evropskih potrošnikov v okviru uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb[15] in zagotovi učinkovito lokalizacijo podatkov v skladu s podatkovno suverenostjo EU in okvirom za izvrševanje akta o digitalnih trgih;

33. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji.

---

14 Uredba (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (UL L 330, 23.12.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

15 Uredba (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji (UL L 79 I, 21.3.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).